

MONITOR PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ A JUDIKATURY 1. 12. 2020 - 31. 12. 2020

(A) PRÁVNÍ PŘEDPISY

(1) NOVELA ZÁKONA O POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

- Novela zákona o pozemních komunikacích, o níž jsme informovali v monitoru právních předpisů a judikatury za měsíc srpen 2019, nabyla účinnosti dne 1. 1. 2021.
- Novela usnadňuje proces úhrady časového poplatku (dálniční známky) za užívání zpoplatněných pozemních komunikací a zefektivňuje možnosti kontroly této úhrady. Úhrada časového poplatku se nyní váže na státní poznávací značku vozidla a již nebude potřeba vylepovat známku na přední sklo automobilu.
- Kontrola úhrady časového poplatku probíhá prostřednictvím kamerového systému, který rozpoznává státní poznávací značky vozidel a ověřuje, jestli byl časový poplatek u daného vozidla uhrazen.
- Časový poplatek lze uhradit na místech určených Státním fondem dopravní infrastruktury nebo bezhotovostním převodem na webových stránkách www.edalnice.cz.

(2) NOVELA ZÁKONÍKU PRÁCE

- Dne 1. 1. 2021 nabyla účinnosti druhá část novely zákoníku práce, o níž jsme informovali v monitoru právních předpisů a judikatury za měsíc leden a červen 2020 a která se týká především výpočtu nároku na dovolenou a sdíleného pracovního místa. První část novely zákoníku práce týkající se vysílání pracovníků, doručování, běhu lhůt či odvolání vedoucího zaměstnance, nabyla již účinnosti dne 30. 7. 2020.
- Právo na dovolenou za kalendářní rok získá zaměstnanec, který během 52 týdnů v kalendářním roce odpracuje stanovenou nebo sjednanou kratší týdenní pracovní dobu připadající v průměru na každý z těchto 52 týdnů. Délka dovolené za kalendářní rok koresponduje s délkou stanovené nebo sjednané kratší týdenní pracovní doby konkrétního zaměstnance a stanoví se jejím vynásobením počtem týdnů dovolené (výměrou dovolené) příslušející zaměstnancům konkrétního zaměstnavatele za kalendářní rok. Dovolená tedy bude vyjádřena v hodinách. Pokud by zaměstnanec odpracoval více než dvaapadesátinásobek stanovené týdenní pracovní doby nebo kratší týdenní pracovní doby, prodlužuje se mu délka dovolené vždy o jednu dvaapadesátinu dovolené za kalendářní rok.
- Pokud by zaměstnanec nepracoval u zaměstnavatele po dobu 52 týdnů, má právo na poměrnou část dovolené. Délka této poměrné části dovolené činí jednu dvaapadesátinu dovolené za kalendářní rok za každou odpracovanou stanovenou nebo sjednanou kratší týdenní pracovní dobu.
- Dodatková dovolená je stanovena v délce 1 týdne na kalendářní rok a její stanovení bude záviset na tom, zda zaměstnanec pracuje po stanovenou nebo sjednanou kratší týdenní pracovní dobu po celý kalendářní rok nebo jen po jeho část.
- Zaměstnavatel může také dovolenou krátit za neomluveně zameškanou směnu, a to o počet neomluveně zameškaných hodin.

- Novela dále zavádí tzv. sdílené pracovní místo. Zaměstnavatel může se dvěma nebo více zaměstnanci s kratší pracovní dobou a se stejným druhem práce dohodnout, že si zaměstnanci mohou na sdíleném pracovním místě sami rozvrhovat pracovní dobu do směn po vzájemné dohodě tak, aby každý z nich na základě společného rozvrhu pracovní doby naplnil průměrnou týdenní pracovní dobu. Souhrn délky týdenní pracovní doby zaměstnanců nesmí překročit délku zákonem stanovené týdenní pracovní doby.

(3) NOVELA ZÁKONA O OBCHODNÍCH KORPORACÍCH

- Dne 1. 1. 2021 nabyla účinnosti rozsáhlá novela zákona o obchodních korporacích, o které jsme vás podrobně informovali ve speciálním monitoru ohledně změn v právu obchodních korporací za měsíc září 2020.
- Novela nově umožňuje např. odchýlit se od ustanovení o zákazu konkurence, sjednocuje úpravu rozdělení a výplaty podílu na zisku nebo zpřísňuje povinnosti a odpovědnosti člena statutárního orgánu obchodní korporace.
- Dále dochází ke zjednodušení založení společnosti s ručením omezeným se základním kapitálem nepřevyšujícím 20.000,- Kč, ke změnám v úpravě rozhodování per rollam, v úpravě volby členů dozorčí rady zaměstnanci akciové společnosti či ke změnám v monistickém systému vnitřní struktury akciové společnosti, ve které se ruší funkce statutárního ředitele a jediným orgánem vedle valné hromady zůstává pouze správní rada.
- Zavádí se také postih pro obchodní korporace, které nezakládají účetní závěrky do sbírky listin. Nově může být těmto obchodním korporacím udělena pokuta až 100.000,- Kč nebo může být ze strany soudu rozhodnuto o jejich zrušení.
- Společenské smlouvy, stanovy či jiné zakladatelské dokumenty je nutné přizpůsobit nové úpravě do 1 roku od účinnosti novely, tedy do 1. 1. 2022. Zároveň změny zápisů v obchodním rejstříku je nutné provést do 6 měsíců od účinnosti novely.

(4) NÁVRH ZÁKONA, KTERÝM SE MĚNÍ NĚKTERÉ ZÁKONY V OBLASTI DANÍ (TZV. DAŇOVÝ BALÍČEK)

- Poslanecká sněmovna schválila návrh zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti daní, např. zákon o dani z nemovitých věcí, zákon o dani z příjmu nebo zákon o spotřebních daních, ve znění vráceném Senátem s pozměňovacími návrhy (např. změny týkající se základní slevy na poplatníka). O tomto návrhu zákona jsme vás informovali v monitoru právních předpisů a judikatury za měsíc listopad 2020.
- Dochází ke zrušení tzv. superhrubé mzdy a namísto toho se zavádí 15% daň z příjmů fyzických osob a 23% daň z příjmů fyzických osob pro částku přesahující 48násobek průměrné mzdy (cca nad 140.000,- Kč měsíčně) (tzv. solidární daň). Solidární daň dopadá i na příjmy z pronájmů, příjmy z podílu na zisku z obchodních korporací či úroků z držby cenných papírů.
- Dále dochází ke zvýšení základní slevy na poplatníka z 24.840,- Kč na 27.840,- Kč. Následně od 1. 1. 2022 dojde ke zvýšení této slevy na částku 30.840,- Kč.
- Pokud je daňová sleva na děti větší než vypočtená daň, zápornou částku získá poplatník od státu zpět ve formě vyplaceného daňového bonusu, který nyní může činit maximálně 60.300,- Kč. Tuto maximální výši návrh zákona ruší a bude tak možné o daňový bonus žádat v neomezené výši.

- Zákon zavádí tzv. stravenkový paušál jako alternativu k stravenkám a závodnímu stravování. Stravenkový paušál by zaměstnavatelům umožnil vyplácet zaměstnancům příspěvek na stravování i v peněžní formě. Tento příspěvek by měl mít stejné zvýhodnění jako stravenka, tj. měl by být osvobozen od daní a pojistného. Stravenkový paušál by nepodléhal výkonu rozhodnutí ani exekuci.
- Dále dochází ke změnám v oblasti odepisování dlouhodobého majetku. Dochází např. ke zvýšení hodnotové hranice pro hmotný majetek ze 40 na 80 tisíc Kč a urychlení odpisu investic obnovením mimořádných odpisů pro nový hmotný majetek v 1. a 2. odpisové skupině s možností daňového odpisu během 12 resp. 24 měsíců, a to pro majetek pořízený od 1. 1. 2020.
- Nově obec může stanovit místní koeficient daně z nemovitých věcí obecně závaznou vyhláškou nejen pro všechny nemovité věci na celém území obce, ale i pro jednotlivé části obce.
- Dále návrh zákona zavádí postupné zvyšování sazeb spotřebních daní u tabákových výrobků a snižuje spotřební daň u nafty o 1 Kč na litr.
- Návrh zákona nabyt účinnosti dne 1. 1. 2021.

(5) NOVELA ZÁKONA O NĚKTERÝCH OPATŘENÍCH KE ZMÍRNĚNÍ DOPADŮ EPIDEMIE KORONAVIRU SARS COV-2 NA OSOBY ÚČASTNÍCÍ SE SOUDNÍHO ŘÍZENÍ, POŠKOZENÉ, OBĚTI TRESTNÝCH ČINŮ A PRÁVNICKÉ OSOBY A O ZMĚNĚ INSOLVENČNÍHO ZÁKONA A OBČANSKÉHO SOUDNÍHO ŘÁDU

- Ve Sbírce zákonů byla vyhlášena novela zákona upravující možnost orgánů právnických osob rozhodovat s využitím technických prostředků nebo rozhodovat mimo zasedání v písemné formě.
- Zákon orgánům právnických osob umožňuje, aby v případě, že je v důsledku mimořádných opatření znemožněno či podstatně znesnadněno konání zasedání orgánů právnických osob, mohly rozhodovat jinou než prezenční formou, aniž by takovou možnost měly upravenou v zakladatelských právních jednáních. Novela tuto možnost prodlužuje až do 30. června 2021.
- Novela dále stanoví, že tato možnost zasedání orgánů právnických osob není závislá na trvání mimořádných opatření, která znemožňují či podstatně znemožňují (prezenční) zasedání právnické osoby.
- Novela nabyt účinnosti dne 31. 12. 2020.

(6) NOVELA ZÁKONA O SOUDECH A SOUDCÍCH A TRESTNÍHO ŘÁDU

- Poslanecká sněmovna ve 2. čtení schválila novelu zákona o soudech a soudcích, trestního řádu a dalších zákonů, která zavádí nový proces vzdělávání soudců a jednotný systém výběru soudců a soudních funkcionářů.

- Současný systém přípravy a výběru soudců není u krajských soudů jednotný, neboť u některých nepůsobí justiční čekatelé a nahradili je asistenti soudců. Z tohoto důvodu novela pozici justičního čekatele ruší a zavádí pozici justičního kandidáta. U soudů budou primárně působit asistenti soudců, kteří se po složení justiční zkoušky budou moci přihlásit do výběrového řízení na nově vytvořenou pozici justičního kandidáta. Justiční kandidát pak bude muset absolvovat minimálně jeden rok přípravy pro práci soudce a až poté se bude moci přihlásit do výběrového řízení na pozici konkrétního soudce.
- Nově se také navrhuje sjednotit výběr předsedů soudů. Předpokladem pro jmenování do funkce by měla být alespoň pětiletá praxe na pozici soudce a úspěšné absolvování výběrového řízení. Dále by mělo být stanoveno, že předsedové okresních, krajských i vrchních soudů nebudou smět vykonávat svou funkci opakovaně u téhož soudu.
- Nově by bylo stanoveno, že senát v prvním stupni v trestních věcech (ať u okresního nebo krajského soudu) rozhoduje jen v případě majetkových a hospodářských zvlášť závažných zločinů a trestných činů vraždy novorozence matkou, ublížení na zdraví a ublížení na zdraví z omluvitelné pohnutky. V jiných případech by konal řízení v prvním stupni u okresního a krajského soudu samosoudce.

(7) NOVELA SOUDNÍHO ŘÁDU SPRÁVNÍHO

- Poslanecká sněmovna schválila v 3. čtení novelu soudního řádu správního, o které jsme vás informovali v monitoru právních předpisů a judikatury za měsíc únor a listopad 2020.
- Novela by měla zavést možnost odmítnout kasační stížnost pro nepřijatelnost, a to nejen ve věcech mezinárodní ochrany. Nejvyšší správní soud by mohl odmítnout kasační stížnost pro nepřijatelnost jen ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a pokud kasační stížnost nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele. Takové rozhodnutí by však muselo být řádně odůvodněno.
- Novelou se nyní bude zabývat Senát.

(8) NOVELA ZÁKONA O DŮCHODOVÉM POJIŠTĚNÍ

- Vláda bude projednávat novelu zákona o důchodovém pojištění, která má upravit dřívější odchod do starobního důchodu pro osoby vykonávající riziková zaměstnání. Novela navrhuje snížit důchodový věk pro dotčené pojištěnce v závislosti na délce odpracované doby při rizikových pracích, které spadají do třetí a čtvrté kategorie stanovené zákonem o ochraně veřejného zdraví.
- Zaměstnanec vykonávající rizikové zaměstnání by měl při splnění podmínky potřebné doby důchodového pojištění nárok na starobní důchod o 1 měsíc dříve za každých odpracovaných 184 směn za období 10 let před účinností této novely.

(9) NOVELA OBČANSKÉHO SOUDNÍHO ŘÁDU A EXEKUČNÍHO ŘÁDU

- Senát vrátil Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy novelu občanského soudního řádu a exekučního řádu, o které jsme vás informovali v monitoru právních předpisů a judikatury za měsíc září a listopad 2020. Novela má za cíl přinést řešení neoprávněných exekucí na účet povinného, snížit administrativní zátěž zaměstnavatelů a posílit bezhotovostní transparentní bankovní styk.

- Novela zvyšuje částku, kterou si může povinný (dlužník, který je fyzickou osobou) vybrat z bankovního účtu, pokud je postižen výkonem rozhodnutí či exekucí, a to z dvojnásobku životního minima na trojnásobek životního minima.
- Dále novela zavádí v zákonem stanovených případech (např. po doručení usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí nebo na žádost povinného) zřízení tzv. chráněného účtu. Chráněný účet by byl bezplatným platebním účtem, jehož účelem bude ochrana peněžních prostředků, které mají sloužit k uspokojování životních potřeb povinného a osob, které vyživuje. Peněžní ústav by byl pak povinen převádět na chráněný účet peněžní prostředky připsané po zřízení chráněného účtu na účet postižený výkonem rozhodnutí z účtu poddlužníka povinného (např. zaměstnavatele). O chráněném účtu bude muset peněžní ústav s povinným uzavřít smlouvu a povinný bude oprávněn mít pouze jeden chráněný účet. Pozměňovací návrhy se týkají jen dílčí problematiky chráněného účtu.
- Exekuci příkázáním pohledávky z účtu manžela povinného u peněžního ústavu by bylo možné v jednom exekučním řízení provést nejvýše jednou.
- Nyní se novelou bude zabývat opět Poslanecká sněmovna.

(10) NOVELA ZÁKONA O KRIZOVÉM ŘÍZENÍ A NĚKTERÝCH DALŠÍCH ZÁKONŮ

- Poslanecká sněmovna se bude zabývat novelou zákona o krizovém řízení a některých dalších zákonů, která by měla zakotvit povinnost právnických osob a podnikajících fyzických osob strpět omezení podle krizového opatření týkající se práva provozovat podnikatelskou činnost, která by ohrožovala prováděná krizová opatření.
- Novela dále stanoví pravomoc Policie ČR a obecní policie kontrolovat porušení povinností u fyzických, právnických osob a podnikajících fyzických osob a udělovat pokuty příkazem na místě. Za porušení opatření stanovených za krizového stavu by bylo možné fyzické osobě uložit pokutu až 50.000,- Kč a za vykonávání činnosti, která je zakázána v době krizového stavu, pokutu až 2.000.000,- Kč.

(11) NÁVRH ZÁKONA O ÚŘADU PRO DOZOR NAD ZADÁVÁNÍM VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

- Poslanecká sněmovna bude projednávat návrh zákona o Úřadu pro dozor nad zadáváním veřejných zakázek, který má vyčlenit z působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže agendu správního dozoru nad zadáváním veřejných zakázek a svěřit ji novému samostatnému ústřednímu orgánu státní správy - Úřadu pro dozor nad zadáváním veřejných zakázek (dále jen **Úřad**).
- Úřad by měl sídlit v Brně a skládal by se z předsedy, dvou místopředsedů a patnáctičlenné rady. Předsedu a místopředsedy by jmenovala vláda. Rada by byla složena z předsedy, místopředsedů Úřadu a dvanácti členů jmenovaných předsedou Úřadu se souhlasem Senátu. Funkční období by bylo šestileté.
- Mezi pravomoci Úřadu by patřilo vedení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele z moci úřední, ukládání sankcí a nápravných opatření. Úřad by měl vykonávat kontrolní činnost takovým způsobem, aby získával poznatky o konkrétních porušeních zákona tam, kde nelze očekávat aktivní kontrolu dodavatelů navzájem. Závěry z dílčích kontrolních činností by se poté měly stát podkladem k tvorbě nových tzv. monitorovacích zpráv.

- Úřad by měl také vydávat metodiky, které budou vycházet z jeho ustálené rozhodovací praxe a které budou obsahovat různá doporučení ohledně způsobů veřejného zadávání. Konkrétně by se mělo především jednat o manuály pro zadavatele, jak zadávat veřejné zakázky nejen na základě kritéria nejvýhodnější ceny, ale také na základě kvalitativních, sociálně odpovědných nebo environmentálních kritérií.

(12) NOVELA ZÁKONA O OBCÍCH, ZÁKONA O KRAJÍCH A ZÁKONA O HLAVNÍM MĚSTĚ PRAZE

- Poslanecká sněmovna se bude zabývat novelou zákona o obcích, zákona o krajích a zákona o hlavním městě Praze, která by umožnila zakotvit v jednacích řádech zastupitelstev a rad územních samosprávných celků možnost členům těchto orgánů účastnit se jednání distančním způsobem s využitím technického zařízení pro přenos obrazu a zvuku.

(13) NOVELA ZÁKONA O STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPOŘE

- Poslanecká sněmovna bude projednávat novelu zákona o státní sociální podpoře, která by měla zvýšit přírůstek na dítě do 5 let z 500,- Kč na 630,- Kč, na dítě od 6 do 15 let z 610,- Kč na 770,- Kč a na dítě od 15 do 26 let z 700,- Kč na 880,- Kč.

(B) GDPR

(1) ZÁVĚRY ÚŘADU PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ OHLEDNĚ VYUŽÍVÁNÍ REZERVAČNÍCH SYSTÉMŮ PRO OBČANY

- Úřad pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ) na svých webových stránkách zveřejnil závěry z provedených šetření, ve kterých upozorňuje na pochybení správců osobních údajů z oblasti státní správy a samosprávy ve vztahu k rezervačním systémům.
- Mezi nejčastější pochybení v rámci provozování rezervačních systémů se dle ÚOOÚ řadí např. shromažďování nadbytečných osobních údajů, které nejsou pro účely rezervace termínu nezbytné (např. telefonní číslo). Klient využívající rezervační systém navíc není informován o účelu zpracování tohoto údaje.
- ÚOOÚ nadále upozorňuje na skutečnost, že klient není transparentně a srozumitelně informován o zpracování osobních údajů, zejména není upozorněn na zpracování osobních údajů soukromým zpracovatelem. Dále je poukazováno na nesprávné a neúplné přesměrování na soukromý web nebo na nesprávné informování ohledně přesměrování.
- V mnohých případech není klient před udělením souhlasu se zpracováním osobních údajů informován o právu svůj souhlas kdykoli odvolat nebo se takový souhlas klienta nedá považovat za „informovaný“ z důvodu, že nebyl udělen po řádném poučení o zpracování osobních údajů od správce osobních údajů.
- ÚOOÚ dodává, že veřejné instituce musí umět z hlediska ochrany osobních údajů při nabízení služeb občanům vysvětlit, k čemu potřebují konkrétní osobní údaje a proč je zpracovávají vybraným způsobem. Přitom musí být schopny popsat a obhájit důvody, na základě kterých vybraly ke zpracování soukromé dodavatele, a také zajistit ochranu osobních údajů v těchto externích systémech. ÚOOÚ také zdůraznil, že za zpracování osobních údajů je vždy odpovědný správce, a to i v případech využití služeb zpracovatele.

(C) JUDIKATURA

(1) STANOVENÍ UŠLÉHO ZISKU PRO ÚČELY NÁHRADY ŠKODY (nález Ústavního soudu, sp. zn. I. ÚS 922/18)

- Stěžovatel (fyzická osoba podnikající v oboru kominictví) se domáhal náhrady škody dle zákona o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, neboť proti němu bylo vedeno trestní stíhání, které skončilo zproštěním obžaloby. Kromě náhrady škody v podobě nákladů na obhajobu se domáhal také úhrady ušlého zisku, který vyčíslil na základě výsledku hospodaření uvedeného v daňovém přiznání. Obecné soudy jeho nárok na náhradu ušlého zisku zamítly s odůvodněním, že stěžovatel nedoložil žádné konkrétní smlouvy o provedení kominických prací či závazné přísliby realizace těchto prací. Navíc z výsledku jeho manželky bylo prokázáno, že nedošlo k odřeknutí žádné práce v důsledku trestního stíhání. Stěžovatel se následně obrátil na Ústavní soud.
- Ústavní soud dospěl k závěru, že obecné soudy porušily ústavně zaručené právo stěžovatele na náhradu škody podle čl. 36 odst. 3 Listiny základních práv a svobod a zrušil rozhodnutí nižších soudů. Nelze nahlížet na podnikatelskou činnost pouze v tom smyslu, kdy dochází k uzavírání konkrétních smluv či zakázek. Podnikatelská činnost zahrnuje i činnosti, které nesměřují k bezprostřednímu zisku, ale které se projeví na podnikatelském výsledku jako takovém, např. nákup materiálu, vedení dokumentace, obstarávání zakázek aj. Skutečnost, že stěžovatel nepřišel v rozhodném období o žádnou zakázku, neznamená, že místo účasti na trestním řízení nemohl provádět jinou činnost s podnikáním související. Pokud by tomu tak bylo, bylo by dosaženo absurdních závěrů a došlo by vždy v případě drobného podnikatele k zamítnutí nároku na náhradu ušlého zisku. Neoprávněné zamítnutí náhrady ušlého zisku lze demonstrovat na uzavření restaurace, neboť ta by jen stěží prokázala, kdo by jinak v konkrétní den do restaurace přišel a „jakou by tam udělal útratu“.
- Požadavky kladené soudy na prokázání ušlého zisku musí být přiměřené konkrétní činnosti konkrétního poškozeného. V případě drobného podnikatele, kterým je i stěžovatel, není podstatné pro náhradu ušlého zisku prokázání uzavření konkrétních smluv, ale ta skutečnost, že nemohl provádět úkony související s jeho podnikáním v důsledku trestního stíhání.

(2) NEPOJMENOVANÁ SMLUVNÍ KLAUZULE (rozsudek Nejvyššího soudu, sp. zn. 33 Cdo 272/2020)

- Nejvyšší soud ve svém rozsudku uvedl, že smluvní ujednání o povinnosti uhradit určitou částku pro případ, že nastane určitá skutečnost, která není porušením smluvní povinnosti, nelze považovat za ujednání o smluvní pokutě, ale v závislosti na okolnostech daného případu jako ujednání o odstupném či jako ujednání nepojmenované smluvní klauzule utvrzující dluh.

(3) DOVOLÁNÍ V PŘÍPADĚ ODCHÝLENÍ SE OD USTÁLENÉ ROZHODOVACÍ PRAXE SOUDNÍHO DVORA EU (nález Ústavního soudu, sp. zn. I. ÚS 2522/19)

- Ústavní soud dospěl k závěru, že dovolání je přípustné i v případě, že směřuje proti napadenému rozhodnutí odvolacího soudu, pokud se odvolací soud při řešení otázky hmotného nebo procesního práva odchýlil od ustálené rozhodovací praxe Soudního dvora EU.

- Pokud se odvolatel domáhá závěrů rozhodovací praxe Soudního dvora EU, je Nejvyšší soud povinen tyto (relevantní) závěry při rozhodnutí o dovolání zohlednit a v odůvodnění svého rozhodnutí se vypořádat s tím, jakým způsobem se do jeho rozhodnutí promítly, zejména zda a proč jej na danou věc nebylo možno vztáhnout. Pokud je Nejvyšší soud toho názoru, že se na danou věc závěry Soudního dvora EU nevztahují, přičemž v odůvodnění rozhodnutí Soudního dvora EU nejsou uvedeny výjimky, na které se jeho závěry nevztahují, je povinen předložit Soudnímu dvoru EU předběžnou otázku. V opačném případě dochází k porušení práva na zákonného soudce dle čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen **LZPS**) a práva na soudní ochranu dle čl. 36 odst. 1 LZPS.

(4) ZAMÍTNUTÍ NÁVRHU NA ZRUŠENÍ ZÁKONŮ ODKLÁDAJÍCÍCH PLACENÍ NÁJEMNÉHO V DŮSLEDKU PANDEMIE KORONAVIRU (nález Ústavního soudu, sp. zn. Pl. ÚS 21/20)

- Ústavní soud zamítl návrh 31 senátorů na zrušení zákona č. 209/2020 Sb. a zákona č. 210/2020 Sb., jež stanoví, že pronajímatel nemůže nájem jednostranně ukončit pouze z důvodu, že je nájemce v prodlení s placením nájemného, pokud prodlení nastalo v době mimořádných opatření a je důsledkem souvisejících omezení při pandemii koronaviru. Senátoři svůj návrh odůvodnili tím, že je daná úprava v rozporu s čl. 11 odst. 4 a čl. 26 odst. 3 LZPS.
- Ústavní soud zamítnutí návrhu odůvodnil následovně: Právo vlastnit majetek podle čl. 11 odst. 1 LZPS není bezbřehé, podléhá řadě omezení a ne každé omezení lze vykládat jako nucené omezení vlastnického práva či vyvlastnění ve smyslu čl. 11 odst. 1 LZPS, jedná se pouze o kvalifikované případy. Dále Ústavní soud zdůraznil také sociální funkci vlastnictví upravenou v čl. 11 odst. 3 LZPS, která vlastníka zavazuje k určitému chování. Následně Ústavní soud zákony podrobil testu proporcionality a dospěl k závěru, že v případě napadených zákonů jde o odklad placení nájemného po omezenou dobu a pouze v případech těch nájemců, kteří řádně doloží, že jim poklesl příjem v důsledku mimořádných opatření. Nedochozí k prominutí úhrady nájemného, ale pouze o poskytnutí záruky nájemci, že nedostane výpověď z nájmu z důvodu nehrzení nájemného, pokud nemožnost plnit vznikla v důsledku mimořádných opatření. Zákony zároveň zohledňují situace, kde by bylo nájemné jediným zdrojem příjmů pronajímatele. Nutno zmínit, že daná úprava představuje krajní řešení pro ochranu nájemců v případě, že danou situaci nebudou řešit dohodou s pronajímatelem či splátkovým kalendářem.

(5) FORMA PROTESTU PROTI USNESENÍ VALNÉ HROMADY AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI (usnesení Nejvyššího soudu, sp. zn. 27 Cdo 927/2020)

- Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí uvedl, že protest může být učiněn kdykoliv během valné hromady, nicméně je vhodné jej učinit před samotným hlasováním o konkrétním návrhu usnesení, aby bylo možné na výhrady řádně reagovat. Z projevu akcionáře musí být zjevné, že uplatňuje protest, nicméně akcionář není povinen užít podstatné jméno „protest“ či sloveso „protestuji“. Protest je právním jednáním a je nutné jej posoudit podle obsahu. Jinými slovy řečeno, akcionář musí ve svém projevu namítnout vady některých či všech usnesení valné hromady, není potřeba, aby svůj projev za protest označil. Pokud by dané požadavky protest nesplňoval, může soud prohlásit usnesení valné hromady za neplatné jen v případě splnění výjimek uvedených v § 424 odst. 1 zákona o obchodních korporacích.